

(Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaselt vastuvõetud aktid)

NÕUKOGU ÜHISMEEDE 2004/847/ÜVJP,

9. detsember 2004,

Euroopa Liidu politseimissiooni kohta Kinshasas (KDV) seoses integreeritud politseiüksuse loomisega (EUPOL "Kinshasa")

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 14, artikli 25 kolmandat lõiku, artiklit 26 ja artikli 28 lõiget 3

ning arvestades järgmist:

- (1) 26. jaanuaril 2004 võttis nõukogu vastu ühise seisukoha 2004/85/ÜVJP, mis käsitleb konfliktide vältimist, ohjamist ja lahendamist Aafrikas.⁽¹⁾
- (2) Euroopa Liit on 5. juuni 2003. aasta ühismeetme 2003/423/ÜVJP (ELi sõjalise operatsiooni kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis)⁽²⁾ alusel 2003. aastal Kongo Demokraatlikus Vabariigis (KDV) läbi viidud operatsiooni Artemis kaudu võtnud juba konkreetseid meetmeid julgeoleku taastamisele kaasaaitamiseks KDVs.
- (3) 14. detsembril 2000. aastal võttis nõukogu vastu ühismeetme 2000/792/ÜVJP,⁽³⁾ millega nimetatakse hr Aldo Ajello Euroopa Liidu eriesindajaks Ida-Aafrika järvede piirkonnas ning tunnustatakse kehtetuks ühismeede 96/250/ÜVJP. Eriesindaja mandaati pikendati viimati ühismeetmega 2004/530/ÜVJP.⁽⁴⁾
- (4) 29. septembril 2003. aastal võttis nõukogu vastu ühise seisukoha 2003/680/ÜVJP,⁽⁵⁾ millega muudetakse ühist seisukohta 2002/829/ÜVJP teatavate seadmete tarnimise kohta KDVsse.
- (5) 17. detsembril 2002. aastal Pretorias allkirjastatud üldine ja kõikehõlmav kokkulepe ülemineku kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis ning 29. juuni 2003. aasta julgeoleku ja sõjaväe memorandum nägid ette integreeritud politseiüksuse (IPÜ) loomise.
- (6) 28. juulil 2003. aastal võttis ÜRO Julgeolekunõukogu vastu resolutsiooni 1493 (2003), milles väljendatakse rahulolu 4. aprillil 2003. aastal Kongo Demokraatliku Vabariigi üleminekupõhiseaduse vastuvõtmise ning 30. juunil 2003. aastal väljakuulutatud Rahvusliku Ühtsuse ja Ülemineku Valitsuse moodustamise üle. Samuti soovitatakse rahastajatel toetada Kongo integreeritud politseiüksuse loomist ning kiidetakse heaks selle väljaõppeks vajaliku täiendava abi andmine ÜRO missiooni poolt KDVs (MONUC).
- (7) ELi ja ÜRO 29. septembri 2003. aasta kriisiohjamise alase koostöö ühisdeklaratsioonis tervitasid ÜRO peasekretär ja Euroopa Liidu Nõukogu esistujariik ÜRO ja Euroopa Liidu olemasolevat koostööd tsiviil- ja sõjaliste kriiside ohjamise valdkonnas ning kaalusid võimalusi, kuidas aidata kaasa integreeritud politseiüksuse loomisele Kinshasas, mis tagaks üleminekuvalitsuse ja institutsioonide julgeoleku.
- (8) 20. oktoobril 2003. aastal esitas KDV valitsus ametliku taotluse ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, et saada Euroopa Liidult abi integreeritud politseiüksuse loomisel, mille eesmärgiks oleks kaasa aidata riigiorganite kaitse tagamisele ja tugevdada sisejulgeolekuaparaati.
- (9) 15. detsembril 2003. aastal leppis poliitika- ja julgeolekukomitee kokku, et Euroopa Liit peaks toetama IPÜ loomist, kasutades kolmeetapilist lähenemisviisi: koolituskeskuse taastamine ja remont ning põhiseadmetega varustamine, IPÜ väljaõpe ning IPÜ mandaadi konkreetse rakendamise järelkontroll, järelevalve ja juhendamine pärast esmast väljaõpet.
- (10) Komisjon on vastu võtnud Euroopa Arengufondi (EAF) rahastamisotsuse seoses projektiga, mis hõlmab tehnilist abi, koolituskeskuse taastamist ja IPÜ varustamist teatavate seadmetega ning piisavat väljaõpet.

⁽¹⁾ ELT L 21, 28.1.2004, lk 25.

⁽²⁾ ELT L 143, 11.6.2003, lk 50.

⁽³⁾ EÜT L 318, 16.12.2000, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT L 234, 3.7.2004, lk 13.

⁽⁵⁾ ELT L 249, 1.10.2003, lk 64.

(11) 17. mail 2004. aastal võttis nõukogu vastu ühismeetme 2004/494/ÜVJP,⁽¹⁾ milles Euroopa Liit kohustub "integreeritud politseiüksuse (IPÜ) asutamisele Kinshasas antava abi kaudu toetama sisejulgeoleku tugevdamise protsessi KDVs, mis on rahuprotsessi ja riigi arengu oluliseks teguriks". Sel eesmärgil ja lisaks EAFi poolt rahastatavatele tegevustele eraldasid Euroopa Liit ja selle liikmesriigid rahalisi vahendeid ja/või mitterahalist toetust, et varustada KDV valitsus IPÜ loomiseks vajaliku politseivarustuse, relvade ja laskemoonaga.

(12) 1. oktoobril 2004. aastal võttis ÜRO Julgeolekunõukogu vastu resolutsiooni 1565 (2004), milles otsustatakse pikendada MONUCi tegevust 31. märtsini 2005. Lisaks otsustas ÜRO Julgeolekunõukogu, et MONUC saaks muuhulgas mandaadi Rahvusliku Ühtsuse ja Ülemineku Valitsuse toetamiseks, et "aidata kaasa Kinshasa üleminekuvalituse asutuste ja ametnike julgeoleku tagamisele, kuni integreeritud politseiüksus on valmis selle ülesande üle võtma, ning aidata Kongo ametivõimudel tagada korda teistes strateegilistes piirkondades."

(13) Julgeoleku hetkeolukord KDVs võib halveneda, mis võib kaasa tuua tõsisid tagajärgi demokraatia tugevdamisprotsessile, õigusriigile ning rahvusvahelisele ja piirkondlikule julgeolekule. ELi jätkuvad poliitilised jõupingutused ja vahendid aitavad kinnistada stabiilsust antud piirkonnas.

(14) Ühismeetme 2004/494/ÜVJP põhjenduses 12 nähakse ette, et "nõukogu võib otsustada, et EAFi projektile ning IPÜle politseivarustuse, relvade ja laskemoona asjakohasele tarnimisele järgneb Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika (EJKP) raames järelevalve, juhendamine ja nõustamine".

(15) Oma 16. novembri 2004. aasta istungil nõustus poliitika- ja julgeolekukomitee EAFi projektile järgneva EJKP missiooni kontseptsiooniga.

(16) 22. novembril 2004. aastal kinnitas nõukogu veelkord oma pühendumist teha tihedat koostööd MONUCiga ja pakkuda viimasele tõhusat toetust, et see saaks täita oma mandaati, mille hulka kuulub politsei väljaõpe,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA ÜHISMEETME:

Artikkel 1

Missioon

1. Euroopa Liit loob Euroopa Liidu politseimissiooni (EUPOL "KINSHASA"), et tagada ühismeetmes 2004/494/ÜVJP nimetatud EAFi projekti jätkumine seoses IPÜ loomisega Kinshasas (KDV) alates 2005. aasta jaanuari algusest. Enne seda kuupäeva luuakse politseimissiooni ettevalmistamiseks hiljemalt 1. detsembril 2004 planeerimisrühm, mis tegutseb missiooni alguseni.

2. EUPOL "KINSHASA" tegutseb vastavalt käesoleva ühismeetme artiklis 3 sätestatud missiooni kirjelduses sisalduvatele eesmärkidele ja muudele sätetele.

Artikkel 2

Planeerimisetapp

1. Planeerimisetapi käigus kuuluvad planeerimisrühma missiooni politseijuht/planeerimisrühma juhataja ja missiooni vajadustest tulenevate ülesannete täitmiseks vajalikud töötajad.

2. Planeerimise käigus viiakse esmajärjekorras läbi riski igakülgne hindamine, mida võidakse vajaduse korral ajakohastada.

3. Nõukogu peasekretariaat töötab välja operatsioonide kontseptsiooni (CONOPS). Planeerimisrühm koostab seejärel operatsiooni kava (OPLAN) ja töötab välja kõik EUPOL "KINSHASA" läbiviimiseks vajalikud tehnilised vahendid. CONOPSi ja OPLANis võetakse arvesse riski igakülgset hindamist. Nõukogu kiidab CONOPSi ja OPLANi heaks.

Artikkel 3

Missiooni kirjeldus

Euroopa Liit viib Kinshasas (KDV) läbi politseimissiooni, et jälgida, juhendada ja nõustada IPÜ loomist ja käivitamist, et tagada IPÜ tegutsemine vastavalt koolituskeskuses saadud väljaõppele ja parimatele rahvusvahelistele tavadele antud valdkonnas. Selline tegevus peaks keskendumisele IPÜ käsuliinile, et tõhustada IPÜ juhtimissuutlikkust ning jälgida, juhendada ja nõustada operatiivüksusi ülesannete täitmisel.

Artikkel 4

Missiooni struktuur

Missioon koosneb peakorterist (PK), mis paikneb IPÜ operatiivbaasis. Peakorter koosneb missiooni juhi büroost, järelevalve, juhendamise ja nõustamisega tegelevast üksusest ning haldusüksusest ja kontaktametnikest ühenduse pidamiseks IPÜ kõige olulisemate osalejatega.

⁽¹⁾ ELT L 182, 19.5.2004, lk 41.

Artikkel 5

Missiooni juht/politseülem

1. Poliitika- ja julgeolekukomitee nimetab peasekretäri/kõrge esindaja ettepanekul ametisse missiooni juhi/politseülema. Missiooni juht/politseülem teostab EUPOL "KINSHASA" operatiivjuhtimist ja hoolitseb selle igapäevase haldamise eest.
2. Missiooni juht/politseülem sõlmib komisjoniga lepingu.
3. Kõik politseinikud jäävad asjaomase siseriikliku ametiasutuse alluvusse. Siseriiklikud ametiasutused annavad operatiivjuhtimise üle EUPOL "KINSHASA" juhile.
4. Missiooni juht/politseülem vastutab töötajate distsiplinaarkontrolli eest. Lähetuses olevate töötajate suhtes võtavad distsiplinaarmedeid asjaomased siseriiklikud või ELi ametiasutused.

Artikkel 6

Töötajad

1. EUPOL "KINSHASA" töötajate arv ja pädevus on kooskõlas artiklis 3 ettenähtud missiooni kirjelduse ning artiklis 4 ettenähtud missiooni struktuuriga.
2. Politseiametnike lähetavad liikmesriigid. Iga liikmesriik katab enda politseiametnike lähetamisega seotud kulud, sealhulgas töötasu, tervisekindlustuse ja muud toetused peale päevarahade ja eluasemetoetuste, ning sõidukulud KDVsse ja tagasi.
3. EUPOL "KINSHASA" võtab vastavalt vajadusele lepingulisel alusel tööle rahvusvahelised tsiviiltöötajad ja kohalikud töötajad.
4. Toetariigid või ühenduse institutsioonid võivad vajaduse korral samuti lähetada rahvusvahelisi tsiviiltöötajaid. Iga toetajariik või ühenduse institutsioon katab oma töötajate lähetamisega seotud kulud, kaasa arvatud töötasu, tervisekindlustuse ja muud toetused peale päevarahade ja eluasemetoetuste, ning sõidukulud KDVsse ja tagasi.

Artikkel 7

Käsuliin

EUPOL "KINSHASA" struktuuril on ühtne käsuliin nagu kriisihamisoperatsioonidel.

— Euroopa Liidu eriesindaja annab aru nõukogule peasekretäri/kõrge esindaja kaudu.

— Poliitika- ja julgeolekukomitee teostab poliitilist kontrolli ja annab strateegilisi juhiseid.

— Missiooni juht/politseülem on EUPOL "KINSHASA" juht ja hoolitseb selle igapäevase haldamise eest.

— Missiooni juht/politseülem annab aru peasekretäri/kõrgele esindajale Euroopa Liidu eriesindaja kaudu.

— Peasekretär/kõrge esindaja annab missiooni juhile/politseülemale juhiseid Euroopa Liidu eriesindaja kaudu.

Artikkel 8

Poliitiline kontroll ja strateegiline juhtimine

1. Nõukogu vastutusel teostab poliitika- ja julgeolekukomitee poliitilist kontrolli ja missiooni strateegilist juhtimist. Nõukogu volitab poliitika- ja julgeolekukomiteed tegema asjakohaseid otsuseid kooskõlas asutamislepingu artikliga 25. Kõnealune luba sisaldab volitusi teha muudatusi operatsiooni kavas ja käsu-liinis. Õigus võtta vastu otsuseid operatsiooni eemärkide ja lõpetamise kohta jääb nõukogule, keda abistab peasekretär/kõrge esindaja.
2. ELi eriesindaja annab missiooni politseijuhile kohalikke poliitilisi juhtnõure. ELi eriesindaja tagab koordineerimise teiste ELi osalejatega, samuti suhted vastuvõtjariigi ametiasutustega.
3. Poliitika- ja julgeolekukomitee annab nõukogule korrapäraste ajavahemike järel aru, võttes arvesse ELi eriesindaja aruandeid.
4. Poliitika- ja julgeolekukomitee saab missiooni politseijuhilt korrapäraste ajavahemike järel aruandeid missiooni elluviimise kohta. Poliitika- ja julgeolekukomitee võib vajaduse korral kutsuda missiooni politseijuhi oma koosolekutele.

Artikkel 9

Kolmandate riikide osalemine

1. Ilma et see piiraks ELi sõltumatust otsuste vastuvõtmisel ja liidu ühtset institutsioonilist raamistikku, kutsutakse ühinevaid riike ja võidakse kutsuda kandidaatriike ning kolmandaid riike üles toetama EUPOL "KINSHASA" tingimusel, et nad katavad oma politseiametnike ja/või rahvusvaheliste tsiviiltöötajate lähetamise kulud, sealhulgas töötasud, toetused ning sõidukulud KDVsse ja tagasi, ning osalevad vastavalt vajadusele EUPOL "KINSHASA" jooksvate kulude rahastamisel.

2. Nõukogu lubab käesolevaga poliitika- ja julgeolekukomiteel missiooni politseijuhi ja kriisiohjamise tsiviilaspektide komitee soovitusel võtta vastu asjakohased otsused pakutava toetuse vastuvõtmise kohta.

3. EUPOL "KINSHASA" tegevusse panuse andnud kolmandatel riikidel on operatsiooni igapäevase haldamise seisukohast samad õigused ja kohustused kui operatsioonis osalevatel ELi liikmesriikidel.

4. Poliitika- ja julgeolekukomitee võtab asjakohaseid meetmeid osalemise korra suhtes, sealhulgas kolmandate riikide võimaliku osalemise kohta ühiste kulude rahastamisel, ja esitab vajaduse korral nõukogule ettepaneku.

5. Kolmandate riikide osalemist käsitlev üksikasjalik kord kehtestatakse kokkulepetega vastavalt asutamislepingu artiklile 24. Peasekretär/kõrge esindaja, kes abistab eesistujariiki, võib osalemise korra osas viimase nimel läbirääkimisi pidada. Kui EL ja kolmas riik on sõlminud lepingu, millega kehtestatakse raamistik asjaomase kolmanda riigi osalemiseks EL kriisiohjamisoperatsioonidel, kohaldatakse sellise lepingu sätteid kõnealuse operatsiooni kontekstis.

Artikkel 10

Rahastamine

1. Käesoleva ühismeetme rakendamise kuludeks nähakse ette kuni 4 370 000 euro suurune summa, millega kaetakse planeerimisetapi ja 2005. aasta kulud.

2. Ühenduse eelarvest rahastatavate kulude suhtes kehtivad järgmised põhimõtted:

a) kulusid hallatakse vastavalt ühenduse eelarve suhtes kohaldatavatele eeskirjadele ja menetlustele selle erandiga, et mis tahes eelmakse ei jää ühenduse omandisse. Kolmandate riikide kodanikel lubatakse pakkumismenetlustes osaleda;

b) planeerimisrühma juhataja/missiooni politseijuht annab oma lepingu raames tehtud toimingute kohta aru komisjonile ja tegetseb viimase kontrolli all.

3. Rahastamiskorras võetakse arvesse EUPOL "KINSHASA" operatiivvajadusi, kaasa arvatud varustuse kokkusobivust ja rühmade koostalitlusvõimet.

Artikkel 11

Ühenduse ja muud asjakohased meetmed

1. Nõukogu märgib komisjoni kavatsust tegutseda käesoleva ühismeetme eesmärkide saavutamise suunas, võttes vajaduse korral asjakohaseid ühenduse meetmeid.

2. Nõukogu märgib samuti, et nii Kinshasas kui Brüsselis on vaja võtta kooskõlastamismeetmeid, sealhulgas seoses EAFi võimalike tulevaste projektidega, arvestades olemasolevaid kooskõlastamismehhanisme.

Artikkel 12

Salastatud teabe avaldamine

1. Peasekretäril/kõrgel esindajal on volitus avaldada kooskõlas nõukogu julgeolekueeskirjadega käesoleva ühismeetmega ühinenud kolmandatele riikidele ELi salastatud teavet ning kõnealuse operatsiooni jaoks koostatud dokumente kuni kategooriani "CONFIDENTIEL UE".

2. Peasekretäril/kõrgel esindajal on samuti volitus avaldada kooskõlas nõukogu julgeolekueeskirjadega ÜROle vastavalt missiooni operatiivvajadustele ELi salastatud teavet ning kõnealuse operatsiooni jaoks koostatud dokumente kuni kategooriani "RESTREINT UE". Selleks koostatakse kohalik kord.

3. Täpse ja vahetu operatiivvajaduse puhul on peasekretäril/kõrgel esindajal samuti volitus avaldada kooskõlas nõukogu julgeolekueeskirjadega vastuvõtjariigile ELi salastatud teavet ning kõnealuse operatsiooni jaoks koostatud dokumente kuni kategooriani "RESTREINT UE". Kõikidel muudel juhtudel avaldatakse sellist teavet ja selliseid dokumente vastuvõtjariigile vastavalt korrale, mis on kooskõlas tema Euroopa Liiduga tehtava koostöö tasemega.

4. Peasekretäril/kõrgel esindajal on volitus avaldada käesoleva ühismeetmega ühinenud kolmandatele riikidele ELi salastamata dokumente, mis on seotud operatsiooni käsitlevate nõukogu aruteludega, mille kohta vastavalt nõukogu kodukorra artikli 6 lõikele 1 kehtib ametisaladuse hoidmise kohustus.

Artikkel 13

EUPOL "KINSHASA" personali staatus

1. EUPOL "KINSHASA" personali staatus KDV, kaasa arvatud privileegid, immunitetid ja lisatagatised, mida on vaja EUPOL "KINSHASA" lõpuleviimiseks ja tõrgeteta toimimiseks, lepitakse kokku asutamislepingu artiklis 24 sätestatud korras. Peasekretär/kõrge esindaja, kes abistab eesistujariiki, võib vastava korra osas viimase nimel läbirääkimisi pidada.

2. Töötaja lähetanud riik või ühenduse institutsioon vastutab kõikide lähetusega seotud nõuete eest, olenemata sellest, kas nõude on esitanud lähetatu või käib see tema kohta. Kõnealune riik või ühenduse institutsioon vastutab ka lähetatud töötaja vastu võetavate meetmete eest.

Artikkel 14

Jõustumine, kehtivusaeg ja kulud

Käesolev ühismeede jõustub selle vastuvõtmise päeval.

See kaotab kehtivuse 31. detsembril 2005. aastal.

Kulutusi hakatakse rahastama pärast ühismeetme vastuvõtmist.

Artikkel 15

Avaldamine

Käesolev ühismeede avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 9. detsember 2004

Nõukogu nimel

eesistuja

L. J. BRINKHORST